

Vec C-63/23

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

6. február 2023

Vnútroštátny súd:

Juzgado Contencioso-Administrativo n.º 5 de Barcelona

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

9. január 2023

Žalobcovia:

Sagrario

Joaquín

Prudencio

Žalovaný:

Subdelegación del Gobierno en Barcelona

Predmet konania vo veci samej

Zlúčenie rodiny – Zamietnutie povolenia alebo obnovenia pobytu zlúčenej osoby – Pobyt bez povolenia správneho orgánu – Mimoriadne zložité okolnosti – Predchádzajúce posúdenie osobných okolností – Najlepší záujem dieťaťa – Samostatné povolenie na pobyt

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Návrh na začatie prejudiciálneho konania týkajúci sa výkladu – Článok 267 ZFEÚ – Zlučiteľnosť vnútroštátneho ustanovenia so smernicou 2003/86/ES – Článok 15 ods. 3 – Článok 17 – Zamietnutie povolenia alebo obnovenia pobytu zlúčenej osoby – Pobyt bez povolenia správneho orgánu – Mimoriadne zložité okolnosti – Predchádzajúce posúdenie osobných okolností – Samostatné povolenie na pobyt – Články 7 a 24, ako aj článok 33 ods. 1 a článok 47 Charty základných práv Európskej únie – Najlepší záujem dieťaťa – Článok 6 ods. 1 a článok 8 ods. 1 a 2 Európskeho dohovoru o ľudských právach

Prejudiciálne otázky

1. Majú článok 15 ods. 3 *in fine* a článok 17 smernice, keď sa v nich hovorí o „mimoriadne zložitých okolnostiach“, automaticky zahŕňať všetky okolnosti, v ktorých sa môže ocitnúť maloletá osoba a/alebo ktoré sú podobné okolnostiam uvedeným v článku 15 smernice?
2. Je vnútroštátna právna úprava, ktorá nestanovuje udelenie samostatného povolenia na pobyt, ktoré zabezpečí, že zlúčení rodinní príslušníci nezostanú bez povolenia na pobyt vydaného správnym orgánom, ak nastanú takéto mimoriadne zložité okolnosti, v súlade s článkom 15 ods. 3 *in fine* a článkom 17 smernice?
3. Umožňujú článok 15 ods. 3 *in fine* a článok 17 smernice výklad, podľa ktorého toto právo na samostatné povolenie existuje, ak zlúčená rodina zostane bez povolenia na pobyt z dôvodov, ktoré nemôže ovplyvniť?
4. Je vnútroštátna právna úprava, ktorá nestanovuje potrebné a povinné posúdenie okolností uvedených v článku 17 smernice pred zamietnutím obnovenia povolenia na pobyt zlúčených rodinných príslušníkov, v súlade s článkom 15 ods. 3 a článkom 17 smernice?
5. Je vnútroštátna právna úprava, ktorá nestanovuje ako postup pred zamietnutím povolenia na pobyt alebo obnovením povolenia na pobyt zlúčenej osoby osobitný postup na vypočutie maloletých osôb, ak bolo garantovi zamietnuté povolenie na pobyt alebo jeho obnovenie, v súlade s článkom 15 ods. 3 a článkom 17 smernice, ako aj s článkom 6 ods. 1 a článkom 8 ods. 1 a 2

Európskeho dohovoru o ľudských právach a s článkami 47, 24, 7 a článkom 33 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie?

6. Je vnútroštátna právna úprava, ktorá nestanovuje ako postup pred zamietnutím povolenia na pobyt alebo obnovením povolenia na pobyt manžela, ktorý žiada o zlúčenie rodiny, ak bolo garantovi zamietnuté povolenie alebo obnovenie pobytu, postup, v ktorom sa tento manžel môže odvolávať na okolnosti stanovené v článku 17 smernice s cieľom požiadať, aby mu bola poskytnutá možnosť nepretržitého pobytu vo vzťahu k jeho predchádzajúcemu pobytu, v súlade s článkom 15 ods. 3 a článkom 17 smernice, ako aj s článkom 6 ods. 1 a článkom 8 ods. 1 a 2 Európskeho dohovoru o ľudských právach a s článkami 47, 24 a 7 a článkom 33 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie?

Uvádzané právne predpisy Únie

Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 27. júna 2006, Parlament/Rada, C- 540/03, EU:C:2006:429

Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 14. marca 2019, Y. Z. a i. (Podvod pri zlúčení rodiny), C-557/17, EU:C:2019:203

Odôvodnenia 2 a 11 smernice 2003/86/ES

Článok 5 ods. 5, článok 15 ods. 3, článok 16 ods. 3, ako aj články 17 a 18 smernice 2003/86/ES

Článok 24 ods. 1 a 2 Charty základných práv Európskej únie

Článok 6 Európskeho dohovoru o výkone práv detí

Uvádzané vnútroštátne právne predpisy

Článok 19 Ley Orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (organický zákon č. 4/2000 z 11. januára o právach a slobodách cudzincov v Španielsku a o ich sociálnej integrácii), zmenený organickým zákonom č. 2/2009 (ďalej len „organický zákon č. 4/2000“). Upravuje účinky zlúčenia rodiny za osobitných okolností, medzi ktoré patrí povolenie na pobyt a pracovné povolenie, ako aj samostatné povolenie na pobyt pre manžela/manželku a deti.

Odsek 4 prvého dodatkového ustanovenia Real Decreto 557/2011, de 20 de abril, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley Orgánica 4/2000, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, tras su reforma por Ley Orgánica 2/2009 (kráľovský dekrét č. 557/2011 z 20. apríla, ktorým sa schvaľuje nariadenie k organickému zákonu č. 4/2000 o právach a slobodách cudzincov v Španielsku a o ich sociálnej integrácii, zmenený organickým zákonom č. 2/2009; ďalej len „organický zákon č. 557/2011“). Stanovuje sa

v ňom možnosť vydávať povolenia na prechodný pobyt a/alebo pracovné povolenia, ak to vyžadujú ekonomické, sociálne alebo pracovné okolnosti, a v prípadoch osobitného významu, ktoré nie sú upravené, ako aj udeľovanie individuálnych povolení na prechodný pobyt, ak existujú výnimočné okolnosti, ktoré nie sú stanovené v tomto nariadení.

Článok 58 ods. 3 kráľovského dekrétu č. 557/2011. Upravuje platnosť povolenia na pobyt zlúčených rodinných príslušníkov v závislosti od povolenia na pobyt garanta.

Článok 59 kráľovského dekrétu č. 557/2011. Upravuje pobyt zlúčených rodinných príslušníkov, ktorý je nezávislý od pobytu garanta, a okrem iného aj požiadavky, predpoklady a trvanie pobytu.

Článok 61 kráľovského dekrétu č. 557/2011. Upravuje obnovenie povolení na pobyt z dôvodu zlúčenia rodiny a okrem iného aj formálne náležitosti a podmienky žiadosti, trvanie, požiadavky na získanie povolenia týkajúce sa garanta a zlúčenej osoby, požadované podklady a ďalšie informácie, ktoré majú orgány posúdiť na účely obnovenia povolenia.

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Žalobkyňa a jej dve maloleté deti boli držiteľmi povolenia na pobyt na základe zlúčenia rodiny po tom, ako boli zlúčení s manželom, resp. otcom detí žalobkyne.
- 2 Dňa 22. apríla 2021 podali všetci členovia rodiny žiadosť o povolenie na dlhodobý pobyt. Rozhodnutím Subdelegación del Gobierno en Barcelona (zastúpenie vlády v Barcelone, Španielsko) z 27. mája 2021 bolo garantovi zamietnuté povolenie na pobyt z dôvodu existencie záznamu v registri trestov. Následne bolo rozhodnutím zastúpenia vlády v Barcelone z 22. júna 2021 žalobkyňi a jej dvom maloletým deťom zamietnuté povolenie na dlhodobý pobyt, lebo garant nemal pracovné povolenie a/alebo povolenie na pobyt, čo je okolnosť, ktorá nebola v súlade s požiadavkami článku 61 ods. 3 písm. b) bodu 1 kráľovského dekrétu č. 557/2011.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 3 Tvrdenia účastníkov konania nie sú podrobne opísané v rozhodnutí vnútroštátneho súdu.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 4 Článok 15 smernice 2003/86/ES (ďalej len „smernica“) stanovuje možnosť udeliť v určitých prípadoch samostatné povolenie na pobyt zlúčeným rodinným príslušníkom. Článok 16 ods. 3 tejto smernice stanovuje, že členské štáty môžu odobrať alebo odmietnuť obnoviť povolenie na pobyt rodinného príslušníka za

určitých okolností podľa článku 15. Tieto ustanovenia boli prebraté do článku 59 kráľovského dekrétu č. 557/2011, ktorého tretí odsek stanovuje, že povolenie na pobyt sa udeľuje bez prerušenia.

- 5 V článku 15 smernice, na ktorý odkazuje článok 16 ods. 3 smernice, sa ďalej uvádza, že „členské štáty vydajú ustanovenia na zabezpečenie udelenia samostatného povolenia na pobyt v prípade mimoriadne zložitých okolností“. Tieto zložité okolnosti nie sú v španielskom práve upravené.
- 6 Štvrtý odsek prvého dodatkového ustanovenia kráľovského dekrétu č. 557/2011 stanovuje udeľovanie povolení na pobyt vo výnimočných prípadoch, ktoré nie sú uvedené v nariadení k organickému zákonu č. 4/2000. Nezdá sa však, že by tieto ustanovenia boli v súlade so smernicou, keďže upravujú rozhodnutie založené na voľnej úvahe so širokým výkladom, ktoré nebráni automatickému rozhodovaniu, ktoré Súdny dvor odmietol a ktoré zároveň nepatrí do právomoci miestnych orgánov štátnej správy, keďže je priradené ústredným orgánom štátnej správy.
- 7 Súdny dvor prostredníctvom svojej judikatúry ukladá členským štátom povinnosť posúdiť osobné okolnosti dotknutých osôb a zakazuje možnosť automaticky rozhodovať o opatreniach na zrušenie povolenia na pobyt. Tak napríklad rozsudok z 27. júna 2006 vo veci Parlament/Rada (C-540/03, EU:C:2006:429) zabezpečuje zlučiteľnosť ustanovení obsiahnutých v smernici so základnými právami tým, že ukladá vnútroštátnym orgánom povinnosť zohľadniť prostredníctvom ustanovení obsiahnutých v článku 5 ods. 5 a článku 17 smernice konkrétne okolnosti každého prípadu.
- 8 Španielske právne predpisy však nestanovujú žiadne konanie, v ktorom by sa dotknuté osoby mohli odvolať na osobné okolnosti uvedené v článku 17 smernice a v ktorom by maloletá osoba bola zároveň vopred vypočítaná v súlade s ustanoveniami článku 6 Európskeho dohovoru o výkone práv detí. Preto sa rozhodnutia vydávajú bez toho, aby sa zohľadnila osobná situácia zlúčených osôb, spravidla maloletých detí a žien, ktoré sa náhle ocitli v krajine bez povolenia na pobyt.
- 9 Podľa názoru vnútroštátneho súdu by bolo možné domnievať sa, že zlúčenie rodinní príslušníci, ktorí stratili povolenie na pobyt z dôvodov, ktoré nemôžu ovplyvniť, sa nachádzajú sa v mimoriadne zložitej situácii, a to najmä ak ide o maloleté deti a osoby, ktoré v spoločnosti, z ktorej pochádzajú, čelia štruktúrálnej diskriminácii, ako napríklad ženy v niektorých krajinách, v ktorých ženské pohlavie nie je chránené.
- 10 Vzhľadom na skutočnosť, že v článku 15 ods. 3 sa používa kategoricky sformulovaný tvar slovesa „vydajú“, vnútroštátny súd sa domnieva, že „mimoriadne zložité okolnosti“ by sa mali riadiť vnútroštátnym právom. Ustanovenie článku 15 ods. 3 smernice by sa tak mohlo uplatniť na prípady straty povolenia na pobyt z dôvodov, ktoré zlúčené osoby nemôžu ovplyvniť, ako je to v konaní vo veci samej. Okrem toho by k strate povolenia na pobyt došlo

v každom prípade po posúdení osobnej a rodinnej situácie zlúčenej osoby, ako to vyžaduje článok 17 smernice.

- 11 Podľa vnútroštátneho súdu sa španielske orgány obmedzili na zamietnutie povolenia na pobyt bez toho, aby posúdili charakter a pevnosť rodinných vzťahov osoby, trvanie jej pobytu a existenciu rodinných, kultúrnych a sociálnych väzieb s krajinou jej pobytu a krajinou jej pôvodu, čo je v rozpore s právom Únie.

PRACOVNÝ DOKUMENT